

Sammanställning av remissvar på PTS uppdaterade förstudierapport 700 MHz

Inledning

Post- och telestyrelsen (PTS) har i form av en uppdaterad förstudierapport, som publicerades den 24 oktober 2017, redogjort för myndighetens preliminära bedömningar inför tilldelning av frekvenser i 700 MHz-bandet. I samband med publiceringen gavs intressenter möjlighet att komma in med kompletterande information och synpunkter på PTS bedömningar. Sista dag att inkomma med svar var den 15 november 2017.

Svaren finns publicerade i sin helhet på PTS webbplats under www.pts.se/sv/Bransch/Radio/Blocktillstand/700-MHz-bandet/.

I texten nedan redovisas först ett sammandrag av de sju svar som kommit in. Därefter presenteras PTS bedömning och kommentarer.

Intressenternas synpunkter

Hi3G Access AB

Hi3G Access AB (Tre) välkomnar PTS beslut att inkludera såväl 2x20 MHz som 20 MHz för SDL vid tilldelningen av 700 MHz-bandet samt att villkoren för frekvenserna även fortsättningsvis enbart möjliggör användning för trådlösa bredbandstjänster i allmänt tillgängliga kommunikationsnät, så att inte ytterligare frekvenser avsätts för PPDR-ändamål. Vidare delar Tre PTS bedömning att det inte finns skäl att avvakta ett nytt regeringsbeslut avseende de 2x10 MHz som får upplåtas för marksänd tv t.o.m. 31 december 2018, innan PTS påbörjar arbetet med tilldelningen.

För att en god konkurrens ska upprätthållas anser Tre att frågan om spektrumtak måste bestämmas så att minst tre aktörer kan förvärva frekvenser i 700 MHz-bandet, i likhet med de konkurrenshänsyn som PTS tog i 800 MHz-auktionen. Tre föreslår därför att ett spektrumtak, utifrån de förändrade

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

förutsättningarna att det nu är 2x20 MHz samt 20 MHz för SDL som ska tilldelas för mobilt bredband, bestäms på ett sådant sätt att det är möjligt för Tre att förvärva minst 2x5 MHz av FDD-blocken samt minst 5 MHz av SDL-blocken. Vidare bör ett spektrumtak bestämmas utifrån de totala innehav av lågbandsspektrum som respektive mobiloperatör har.

Huawei

Huawei välkomnar PTS beslut om en tidig allokering av 60 MHz i 700 MHz-bandet, inklusive 20 MHz SDL till allmänt tillgängliga mobilnät, men beklagar att de lägsta 2x10 MHz inte ingår i tilldelningen. Företaget anser att 700 MHz-bandet är viktigt för 5G:s framgång.

Huawei rekommenderar att PTS ska tillämpa de mer tillåtande utomblocks-egenskaperna, illustrerad med blått i Figur 2 i den uppdaterade förstudierapporten, för skydd av frekvensutrymmet 733–736 MHz. Detta för att undvika onödiga restriktioner förknippade med kostnader för intressenter, inklusive slutanvändarna.

MSB

MSB har noterat att myndighetens tidigare synpunkter avseende de säkerhetspolitiska förutsättningarna och samhällsekonomiska bedömningar i stort har omhändertagits.

Myndigheten anser att ytterligare spektrum (utöver 2x10 MHz, 703–713 MHz och 758–768 MHz) bör avsättas och tilldelas för samhällsaktörernas talkommunikation i takt med att nuvarande RAKEL-system fasas ut och tal inkluderas i kommunikationslösningen.

Tele2 Sverige AB

Tele2 Sverige AB (Tele2) avstyrker förstudiens förslag att inte avvakta ett nytt regeringsbeslut avseende de frekvenser som får upplåtas för markbundna tv-sändningar till och med den 31 december 2018 innan arbetet med tilldelning av övriga frekvenser i 700 MHz-bandet påbörjas. Tele2 konstaterar härvidlag att det EU-beslut som PTS hänvisar till inte kan anses utgöra hinder för att avvakta med tilldelningen av 700 MHz-bandet. Tele2 uppmärksammar att regeringen skulle kunna fatta ett beslut om hur de s.k. blåljusaktörernas behov av mobila kommunikationstjänster ska tillgodoses så sent som den 31 december 2020, d.v.s. om drygt tre år, utan att PTS:s tilldelning av 700 MHz-bandet skulle behöva bryta mot de tidsgränser som beslutats av EU-institutionerna.

Tele2 uppmärksammar att förstudien varken kommenterar eller lämnar några besked om hur norska och danska marknätssändningar kommer att påverka mobiltjänsterna som ska tillhandahållas av svenska tillståndshavare i 700 MHz-bandet, och vilka konsekvenser detta får för tilldelningen av 700 MHz-bandet.

Tele2 konstaterar att det inte kan uteslutas att den i förstudien föreslagna bandplanen leder till att användning av SDL-delen leder till störningar i FDD-delens upplänk. Tele2 föreslår att PTS i Förstudien dels redogör för hur tester

kan genomföras för att kvantifiera störningsrisken, dels redogör för vilka tillståndsvillkor som skulle kunna införas för att hantera störningarna.

Tele2 konstaterar att det i förstudien inte ges några besked om huruvida PTS avser att genomföra tester av hur mottagning av svensk marksänd tv under 694 MHz kan komma att störas av svensk mobil tjänst över 694 MHz. Tele2 föreslår att PTS i förstudien redogör för hur tester av svenska mobila tjänsters eventuella störningar på mottagning av svensk marksänd tv under 694 MHz bör genomföras och hur resultatet av dessa tester bör omhändertas i det fortsatta tilldelningsprojektet.

Telenor Sverige AB

Telenor Sverige AB (Telenor) menar att det finns möjlighet att genomföra tester av hur tv-sändningar störs innan villkor för skydd slutligen beslutas. Telenor föreslår därför att PTS undersöker möjlighet att genomföra sådana tester. Även detta bör enligt Telenor beaktas i förstudien.

Telenor menar att det faktum att Danmark och Norge kommer att fortsätta använda 700 MHz-bandet för utsändning av tv fram till 2020 respektive 2021 kommer medföra stora begränsningar för hur frekvensbandet kan användas i Sverige. Telenor saknar i förstudien en analys av hur fortsatta tv-sändningar i Danmark och Norge kommer att störa i huvudsak upplänken.

Telenor menar att det i kapitel 2.4.3 ”Koordineringsläget i 700 MHz-bandet” inte tydligt framgår om PTS slutfört koordineringsarbetet eller inte.

Telia Company AB

Telia Company AB (Telia) delar den i förstudien redovisade uppfattningen att förutsättningarna för att genomföra en tilldelningsprocess är goda. Telia stödjer vidare att det tillgängliga utrymmet används till trådlösa bredbandstjänster i allmänt tillgängliga kommunikationsnät på de grunder som anges i förstudien.

Enligt Telia får osäkerheten om den återstående delen av bandet inte tillåtas ytterligare försena en tilldelning av huvuddelen av bandet. Arbetet med en tilldelningsprocess bör därför återupptas utan dröjsmål. Den parade delen av bandet har fortfarande enligt Telia högsta prioritet, med tanke på att utrustning sedan länge funnits tillgänglig.

För de 2x20 + 20 MHz som föreslås tilldelas nu bör inget annat än blocktillstånd genom urvalsförfarande komma i fråga enligt Telia.

Teracom AB

Teracom AB (Teracom) stödjer att PTS nu återupptar tilldelningsförfarandet och att man inte inväntar ytterligare regeringsbeslut kring användningen av 703–713/758–768 MHz.

Teracom anser att tillståndsvillkoren för de tilldelade frekvensblocken ska utformas för att bibehålla så goda tekniska förutsättningar som möjligt för de

2x3 MHz (733–736/788–791 MHz) som ingår i de så kallade nationella optionerna enligt kommissionens genomförandebeslut.

Teracom vill också framhålla att det omfattande arbetet med utrymning av tv-tjänster i 700 MHz-bandet nu är slutfört och att det därmed inte längre finns några svenska tv-sändningar i bandet.

PTS bedömning

Övergripande bedömning

PTS välkomnar och tackar för de synpunkter och den information som inkommit.

PTS har beaktat de synpunkter som framkommit i remissvaren men ser inte skäl att ändra den uppdaterade förstudiens bedömningar och rekommendationer inför tilldelning av frekvenser i 700 MHz-bandet.

Nedan utvecklar PTS myndighetens syn på de synpunkter och den information som kommit in under remissen.

Tillståndsvillkor och andra frågor som rör tilldelningsprocessen

Såsom framgått av den uppdaterade förstudien hanteras frågor om tillståndstid, antalet tillstånd, spektrumtak, tilldelningsdesign och detaljerade tillståndsvillkor i PTS fortsatta arbete med tilldelning av 700 MHz-bandet. Detta gäller bl.a. beslut om tillståndsvillkoren ska anpassas för att inte omöjliggöra användning av 733–736 MHz.

Tidpunkt för tilldelning

Tre, Telia och Teracom delar PTS bedömning att det inte finns skäl att avvakta ett nytt regeringsbeslut avseende de 2x10 MHz som får upplåtas för marksänd tv t.o.m. 31 december 2018, innan PTS påbörjar arbetet med tilldelningen. Även Huawei välkomnar en tidig tilldelning av de aktuella frekvenserna.

Tele2 avstyrker däremot förstudiens förslag att inte avvakta ett nytt regeringsbeslut innan arbetet med tilldelning av övriga frekvenser i 700 MHz-bandet påbörjas.

PTS står fast vid myndighetens tidigare bedömning om att inleda tilldelningsprocessen i 700 MHz-bandet, dvs. inte avvakta ett nytt regeringsbeslut, och konstaterar att ett flertal intressenter delar denna uppfattning.

Störningsrisk mellan SDL och FDD

Tele2 konstaterar att det inte kan uteslutas att den i förstudien föreslagna bandplanen leder till att användning av SDL-delen leder till störningar i FDD-delens upplänk. PTS menar att de tekniska regler som följer av kommissionens genomförandebeslut för användning av frekvensblocken inom frekvens-

utrymmet 738–758 MHz är tillräckliga för att skydda upplänk i frekvensutrymmet 713–733 MHz.

Testa skydd av tv under 694 MHz

Tele2 och Telenor menar att det finns möjlighet att genomföra tester av hur tv-sändningar störs innan villkor för skydd slutligen beslutas. PTS har inte för avsikt att genomföra några sådana tester men ser positivt på beviljande av tidsbegränsade tillstånd för tester, om aktörer inom marksänd tv och trådlösa bredbandsnät önskar genomföra sådana tester.

Tv-sändningar i Danmark och Norge

Tele2 och Telenor menar att Danmark och Norges användning av 700 MHz-bandet kan medföra stora begränsningar för hur frekvensbandet kan användas i Sverige och saknar en analys av hur fortsatta tv-sändningar i Danmark och Norge kommer att störa i huvudsak upplänken.

PTS kan konstatera att förutsättningarna nu är mer väl kända än när den tidigare förstudien publicerades. Båda länderna har fattat beslut om tidpunkten för när marksänd tv senast ska upphöra i bandet. Tiden fram till dess är kortare nu än tidigare. Sverige har sedan den förra förstudien publicerades ingått koordineringsavtal med båda länderna. Information om koordineringsavtal, tv-sändare i grannländer samt vilka områden som de grannländerna har rätt att skydda tv-mottagning inom finns samlat på PTS webbplats:

www.pts.se/sv/Bransch/Radio/Blocktillstand/700-MHz-bandet-/Bakgrund/

PTS har inte för avsikt att redovisa hur tv-sändningar i Danmark och Norge eventuellt kan påverka användningen av 700 MHz-bandet för trådlösa bredbandstjänster under en övergångsperiod, då intressenterna själva, utgående från ovan nämnda information, är de bäst lämpade att avgöra vilken påverkan tv-sändningar i Danmark och Norge kan ha på användningen av 700 MHz-bandet för trådlösa bredbandstjänster. Tidpunkt för uppfyllande av ett eventuellt täckningskrav i 700 MHz-bandet kan dock komma att ta hänsyn till den eventuella påverkan som tv-sändningar i Danmark och Norge kan ha på möjligheten att uppfylla ett täckningskrav i områden gränsande till de båda länderna.

Förtydligande angående koordinering

Telenor menar att det i kapitel 2.4.3 ”Koordineringsläget i 700 MHz-bandet” inte tydligt framgår om PTS slutfört koordineringsarbetet eller inte.

PTS gör därför följande förtydliganden. Koordineringen av all marksänd tv i Sverige till frekvenser under 694 MHz är helt genomförd. Det är vad den sista meningen i första stycket sammanfattar med ”Sedan dess har PTS slutfört detta arbete och nu finns avtal och överenskommelser med alla berörda grannländer.”. När det gäller koordineringsavtal för trådlösa bredbandstjänster i 700 MHz-bandet gör PTS bedömningen att Sverige som medlemsstat i EU kommer att ha ingått alla nödvändiga koordineringsavtal för att möjliggöra sådan användning i bandet, vilka enligt Europaparlamentets och rådets beslut

(EU) nr 2017/899 ska vara ingångna senast den 31 december 2017, i den mån de inte redan är ingångna.

PTS har även gjort ett förtydligande av den texten i den uppdaterade förstudien och även ändrat rubrik 2.4.3 till ”Koordineringsläget”.

Utrymning av tv-tjänster i 700 MHz-bandet

Med anledning av att Teracom framför att arbetet med utrymning av tv-tjänster i 700 MHz-bandet nu är slutfört har PTS uppdaterat förstudien med denna information.